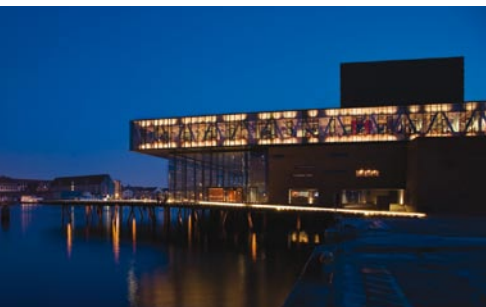

Den Danske Lyspris 2008

Dansk Center for Lys

Billeder forside:
Skuespilhuset og Højbro Plads.
Foto: Laura Stamer
Brolandingen. Foto: Torben Glarbo
Idé og layout: Dansk Center for Lys
Trykoplæg: 1000 eksemplarer
Tryk: Glumsø Bogtrykkeri

Yderligere eksemplarer:
Dansk Center for Lys
Engholmvej 19
Box 28
3660 Stenløse
Tlf.: 47 17 18 00
information@centerforlys.dk
www.centerforlys.dk

Den Danske Lyspris

Hensigten med Den Danske Lyspris er at sætte fokus på og synliggøre lyskulturen i Danmark. Dette sker ved at fremhæve spændende, veldesig-nede og veludførte belysningsanlæg i Danmark. Prisen skal samtidig medvirke til at profilere lysbranchen og Dansk Center for Lys.

Prismodtagere

Den Danske Lyspris kan tildeles særligt bemærkelsesværdige indendørs- eller udendørs- belysningsanlæg, som på fornem vis kombinerer teknologi, kvalitet, energi, æstetik/ arkitektur, farver oplevelser m.v. Prisen gives normalt til bygherrer og de fagfolk, der har haft hovedansvaret for udformning og etablering af belysningsanlægget. Et af formålene med prisen er at få fremhævet anlæg, som via sin kvalitet eller nytænkning kan tjene som inspiration for andre bygherrer og projekterende.

Bedømmelseskriterier

I bedømmelsen indgår bl.a. anlæggets tekniske kvalitet, funktionalitet, visuelle og æstetiske aspekter, energiforbrug og driftsøkonomi. Der lægges vægt på nytænkning og kreativitet.

Øvrige krav

Som eksempler kan nævnes:

- Anlægget skal kombinere teknologi, kvalitet, æstetik/ arkitektur, oplevelse og farver med bygningen/stedets karakteristika
- Anlægget skal fremhæve bygningen eller byområdet egenart
- Lyssætningen skal være bemærkelsesværdig med et klart element af nytænkning
- Belysningen skal være det bærende element i bygningens eller byområdets fremtræden efter mørkets frembrud
- Anlægget skal være udformet under hensyntagen til de energi- og driftskrav, man bør stille til et moderne belysningsanlæg
- Anlægget skal være taget i brug inden for de seneste to år

Hæderspris

Den Danske Lyspris er en hæderspris. Diplom og en plakette gives til anlæggets ejer. Æren deles med de fagfolk, som har stået bag anlægget.

Jury

Juryens sammensætning

Juryens medlemmer udpeges en række organisationer og Dansk Center for Lys.

I 2008 har følgende organisationer og fag været repræsenteret:

Arbejdstilsynet. Ingeniør Finn Gamél Christensen
Akademisk Arkitektforening. Arkitekt m.a.a., PhD, Merete Madsen
Bygherreforeningen. Byggechef Rolf Andersson
Danske Landskabsarkitekter. Landskabsarkitekt Rune Bugge Jensen
Dansk Energi. Product manager Kurt Hejlesen
FABA (Foreningen af Fabrikanter og Importører af Elektriske Belysningsarmaturer). Direktør Willy Goldby
Lysdesignerne. Lysdesigner Jesper Kongshaug
LysNet. Arkitekt m.a.a. Nanet Mathiasen
Fynske kreds. Arkitekt m.a.a. Jes Johannsen
Nordjyske kreds. Landskabsarkitekt Sigrid Garbo
Sydjyske kreds. Arkitekt m.a.a. Anne Mette Rasmussen
Østkredsen. Arkitekt m.a.a. Gunver Hansen
Midtjyske kreds. Ingeniør Christian Bertelsen
Rådgivende Ingeniører. Ingeniør Bent Thyge Thygesen
Ungt Lys. Designer Camilla Goth
Visit Denmark. Event Manager Lars Blicher Hansen
Dansk Center for Lys. Direktør Kenneth Munck (formand for juryen)
Dansk Center for Lys. Sekretær for juryen arkitekt m.a.a. Dorte Gram

Ved juryens afstemning deltog følgende personer ikke, fordi de er involveret i et eller flere af de nominerede projekter:

Jesper Kongshaug, Sigrid Garbo og Gunver Hansen.

Vinder af Den Danske Lyspris 2008:

Det Kongelige Teaters nye Skuespilhus

Skuespilhuset er et utroligt flot gennemført projekt med en nordisk tone, der går i sanser, mave og hjerte. Huset består af fire stærke elementer: En base med teatersalene, en udendørspromenade, en svævende overtag for teatrets ansatte og et scenetårn. Belysningen er ikke en tilføjelse, men et afgørende middel til at forstå arkitekturen og formidde skuespilhusets særlige liv, magi og scenografi. Projektet er meget gennemtænkt, også på det tekniske plan, med meget bevidste valg af bl.a. lyskilder, lysretninger og afskærmninger. Fiberlyset i foyerområdet er med til at skabe en eventyrlige stemning, som sammen med velplacerede teaterar-

maturer sørger for, at lysniveauet er tilstrækkeligt. Det er på enestående vis lykkedes at belyse foyeren sådan, at det er muligt at se ud gennem den store glasfacade, uden at spejlinger af det indre forstyrrer oplevelsen af havnen. Dette er helt unikt for en glasbygning og giver en fornemmelse af, at det indre og det ydre smelter sammen.

I teatersalen er belysningen integreret med arkitekturen og medvirker stærkt til at opnå den ønskede grottevirkning og stemning af drama og magi. I såvel teatersal som foyer er der arbejdet med lave belysningsstyrker, som understregning af den helt specielle teaterstemning. Den kritiske jury oplever dog gener-

ende luminansspring og blænding ved indgang til toiletter og skuespilsalen. Når man ser huset fra søsiden, er belysningen noget underspillet, og huset forsvinder næsten i bybilledet, hvilket er synd for det smukke hus.

◁ *Personaletagen, som er den etage, der set ude fra ligger bag glasfrisen.*

Den intime stemning i foyeren er skabt af fiberlys og teaterlamper. ▷

◁ *I den store teatersal er belysningen integreret med arkitekturen.*

Bygherre

Kulturministeriet

Bruger

Det Kongelige Teater

Arkitekt

Lundgaard & Tranberg Arkitektfirma

Lyskunstner og ekstern konsulent

Jesper Kongshaug

Ingeniør

COWI

Bygherrerådgivere

Moe & Brødsgaard og Erik Møllers Tegnastue

Fotos: Laura Stamer

Nomineret: Alsion i Sønderborg

Der er arbejdet utroligt smukt med samspillet mellem dagslys, lyskunst og arkitektur i det nye Alsion, som bl.a. indeholder Syddansk Universitet, et forskningscenter og en koncertsal.

I de bygningshøje atrier kommer lyset dels ind gennem store glasfacader mod øst og gennem store skulpturelle ovenlys.

Set i kunstlys er det flot at ovenlysene er oplyst, og at de høje rum er ensartet belyst fra top til bund. Det er med til at udvide rummene.

I atrieerne er der i søjlerne indbygget lysrør bag akrylplader. Dette lys fungerer som en fin accenturering af arkitekturen, men forstyrres i nogen grad af de fire halogenspots, der er placeret umiddelbart ovenover. Især i foyeren og biblioteket er der problemer med ubehagsblænding fra disse. Belysningen af atriet i forskningsdelen er lykkedes rigtig godt. Hér er der et behageligt lysniveau og en velbalanceret fordeling af lyset.

Koncertsalen er stemningsfuldt belyst med armaturer integreret i

mødet mellem væg og sidebalkon og med spots, der lyser op på de hvide reflektorer i loftet.

Olafur Eliassons udsmykning, som er indarbejdet i væggen ind til koncertsalen er fint belyst med lysstofrør.

Det er en fin idé, at det røde gulv og de forbigående spejler sig i væggen, og gør denne levende.

Det er tydeligt, at der ikke har været fokuseret på udendørsbelysningen. Særligt hovedindgangen er alt for dårligt belyst.

Set fra den modsatte side af sundet virker bygningen velbelyst, og man fornemmer de enkelte kuber samt de indre kasser der hænger i rummene samt kunstværket med det røde skær.

Bygherre: Statens Forsknings- og Uddannelsesbygninger + Forskerpark Syd A/S

Ingeniør: Strunge & Hartvigsen, rådgivende ingeniører A/S

Belysningsrådgiver: Fagerhult A/S

Konsulent: Büro Happold, Consulting Engineers

Foto: Adam Mørk

Nomineret: Højbro Plads

Det er modigt, klart og skarpt tænkt projekt, som har turdet gå imod den gængse opfattelse af, hvordan et byrum skal belyses.

Det har været en helt klar idé i projektet, at de omkringliggende facader ikke skulle belyses, men at det alene skulle være lyset i vinduerne, der var med til at fortælle om livet bag facaderne. Belysningen understreger pladsens arkitektoniske idé. Belysningen får træerækkerne til at træde lidt tilbage og det centrale pladsrum og skulpturen af Absalon til at træde frem. Det er en helt rigtig disponering på dette sted.

Det er sympatisk, at man har valgt et gammelt armatur med håndblæst glas fra Holmegaard og placeret det smukt og derved har fået byen til at hænge sammen. Brugen af en White Son lyskilde med en varm lysfarve virker også helt rigtig. Men det virker til gengæld ikke godt at sætte en moderne vejarmatursreflektor i den gamle gaslygte.

Projektet på Højbro Plads er udført parallelt med en omlægning og

nedtoning af vejbelysningen foran Christiansborg Slotskirke. Den fine neddrosling af lysniveauet er en forudsætning for, at belysningsdesignet på Højbro Plads opleves, som det er tænkt. Et af hovedgrebene i projektet, lysætningen af Rytterstatuen, gør rummet til noget særligt københavnsk. Det er dog synd, at det først og fremmest er skulpturens sokkel og hestens underside, der ses i mørket og ikke byens grundlægger Absalon. Det er dog godt, at Absalon og hestens overside trods alt får noget lys fra LED – projektørerne. LED-lyset på statuens sokkel er velintegreret. Man ser ikke armaturet på afstand og LED-lysets lysfarve passer godt til soklen.

Initiativtager: Jørgen Nørgaard

Sponsor: Nørgaard på Strøget

Bygherre og sponsor:

Københavns Kommune Teknik- og Miljøforvaltningen

Lysdesigner: Jesper Kongshaug i samarbejde med arkitekt Laura Stamer

Udførelse: Eitel Networks A/S

Foto: Laura Stamer

Nomineret: Lysløjpe i Aalborg

Et inspirerende og enkelt projekt, som viser en ny og billig måde at belyse en løbesti i skoven på.

Lyset på lysløjpen opfylder et formål: det er at belyse stien, så løberne kan se, hvor de løber. Den opgave er løst meget præcist og flot.

Lyset på stien kommer fra en nydesignet LED-pullert, hvor lyset kan indstilles og orienteres præcist efter stiens bugtede forløb.

Lyset er meget specifikt designet til formålet. Lyset lægger sig på jorden og når sammen mellem de lave pullerter.

Armaturerne har tydelig ledelysvirkning, så stiens forløb opleves på lang afstand. LED-modulerne blænder dog noget, og man skal helst kikke forbi armaturerne.

Det er et bevidst valg fra Aalborg Kommunes side, at skove og parker ikke skal oplyses. Men alligevel savner juryen, at der nogle enkelte steder bliver rettet lys op efter på f.eks. en smuk trækrone, for at skabe lysrum i skoven.

Lysdesigneren har løst den opgave, der blev stillet – billigt lys til en sti, hvor man skal kunne løbe hurtigt. Man burde dog måske have stillet sig en noget bredere opgave, så stien om aftenen også blev attraktiv for andre end løbere.

Bygherre

Aalborg Kommune, Teknisk Forvaltning, Park & Natur

Økonomisk støtte

Lokale- og anlægsfonden

Ide og design af LED-pullert

Arkitekt og lysdesigner Gunver Hansen og industriel designer Eskild Hansen

Udvikling af LED-pullert

Philips Lys A/S

El-installatør

AKE Entreprise A/S,
Forsyningsselskab, Aalborg

Foto: Gunver Hansen

Nomineret: Brolandingen i Nørresundby

Sjovt og forfriskende projekt. Projektet består af to dele: en plads for foden af broen og området under broen. Pladsen er meget smukt belyst af en belysning, der understreger det meget smukke og elegante byinventar. Asfaltområderne til leg og boldspil er belyst af små projektører monteret på master. Projektørerne kaster store og små lyspletter på belægningen. Dette er stemningsfuldt, men aktiviteterne på området kunne måske godt have behov for lidt mere lys.

Som kontrast dertil er rummet under broen lyssat meget scenografisk og farverigt. Der skabes nogle spændende rum under broen. Det farvede lys har karakter af tredimensionel street-art eller graffiti og bidrager med en identitet til de ellers lidt forsømte gemte rum under broen. På afstand opleves det som om, at lyset bliver varmere, jo nærmere man kommer bebyggelsen på land og koldere ved vandet. Den nye belysning virker tryghedsskabende og har

helt klart givet stedet et markant løft. De forskellige teksturer på bropillerne bringes flot frem af LED-armaturerne, mens wallwasherne udvisker teksturerne. Det giver et flot spil. De nedfældede diodearmaturer i cykelstien giver også en god virkning. Kontrasten mellem lyset under broen og lyset på pladsen er dog så stor, at det opleves som to projekter uden indbyrdes sammenhæng. Juryen vil derfor gerne minde Aalborg Kommune og andre kommuner om, at det er vigtigt at belysningen af særlige områder tænkes ind i en større helhed.

Bygherre

Aalborg Kommune, Teknik & Miljø

Entreprenør

AKE Enterprise, Elforsyningen, Aalborg

Belysningsrådgiver

ÅF – Hansen & Henneberg

Foto: Lars Bahl

Guldsponsorer:

**louis
poulsen**

FAGERHULT

seas **nve**

Sølv sponsorer:

iGuzzini

Lampas

LIGHT MAKERS